

Mbo-scholieren Zemir Hadzevic en Marjolein van Kemenade worden gefilmd door Omroep Brabant tijdens gesprek met Jan Hopstaken van stichting In Den Scherminckel bij gevangenpoort. foto Tony Presser/het fotoburo

Bergen op Zoom is een fraaie stad, maar wat een gedoe met die heksen

door Marc Molenaars

BERGEN OP ZOOM - Alles leuk en wel, maar is Cornelia Simons nu ter door veroordeeld, gemarteld of verbannen naar het pesthuis? Zelfs Jan Hopstaken moet het antwoord schuldig blijven en dat wil wat zeggen. Want Hopstaken weet alles van de Gevangenpoort en dat is toch echt de plaats waar Simons wegens hekserij achter slot en grendel werd gezet. Rond 1650 weliswaar, maar toch.

Het verhaal van Cornelia Simons wordt even aangestipt in een uitzending van Schatten van Brabant die eind juni, begin juli op Omroep Brabant is te zien. De rondgang langs monumenten staat geheel in het teken van de recht-

spraak. De aflevering wordt gepresenteerd door twee havo-scholieren, Marjolein van Kemenade uit Erp en Zemir Hadzevic uit Handel. Opnames worden gemaakt in het oude stadhuis aan de Grote Markt, het Markiezenhof en de Gevangenpoort. In het Markiezenhof proefden ze aan de grandeur van het adellijke leven, maar zagen ze tegelijkertijd de martelwerktuigen waarmee de rechtspraak een handje geholpen werd. „Het strafsysteem was heel anders dan nu. Langdurige celstraffen, daar deden ze niet aan. Binnen drie weken stond je voor de Vierschaar”, leert Zemir, die daar ook de voordelen wel van ziet. „Ja, want het kon behoorlijk koud zijn in de cel. Er was helemaal geen verwarming.”

Nadat de Vierschaar uitspraak had gedaan, werd er evenmin tijd verspild. Als hij geluk had, werd de gevangene vrijgesproken. „Zo niet dan werd hij verbannen, te schande gezet of ter dood veroordeeld. Met het zwaard of met het koord. Was het een zaak van publiek belang dan gebeurde dat voor de pui van het stadhuis, anders kwam de beul naar de Raaijberg.”

De Gevangenpoort was al gevangenis in 1485 en was tot 1925 als zodanig in gebruik. De laatste jaren alleen nog voor landlopers en dronkelappen, van wie prins Hendrik veruit de bekendste is. „We hebben de cel gezien waarin hij zat. Maar ook oude inkepingen in het hout: *porto patens esto*, deze deur moet open zijn...”

